

DANSK CØLIAKI FORENING

Telf. 7010 1003

e-mail: post@coeliaki.dk

www.coeliaki.dk

Ringte den 4.januar 2009.

**Velfærdsminister Karen Jespersen
Holmens Kanal 22
1060 København K.**

Kære Karen Jespersen.

Dansk Cøliaki Forening har på vegne af foreningens ca. 200 pensionister med spænding fulgt drøftelsen i folketingets socialudvalg angående personkredsen i servicelovens § 100. Skuffelsen var stor, da vi læste den af ministeren udsendte bekendtgørelse nr. 1124 om merudgifter ved den daglige livsførelse. Bekendtgørelsen giver stadigvæk ikke personer over 65 år, som har cøliaki, mulighed for at få dækket deres merudgifter til den glutenfri diæt. Når man har fået konstateret cøliaki, skal man resten livet overholde en glutenfri diæt. Der findes ingen medicin, som kan helbrede cøliaki. Den eneste mulighed for ikke at blive alvorlig syg er, at man overholder denne diæt.

Foreningen får hvert år udarbejdet en beregning, som viser de merudgifter som cøliaker har for at overholde den glutenfri diæt. Foreningens beregning viser for 2009, at cøliaker har en merudgift på mellem 760 – 956 kr. om måneden afhængig af køn og alder (en beregning vedlagt). Beregningen bliver udarbejdet af diætisterne i Århus.

Pensionisterne er henvist til at søge efter pensionslovens § 14. Forskellen på § 100 og § 14 er, at tilskud efter § 14 er afhængig af indtægt og formue. Det er det ikke i servicelovens § 100, hvor alle der søger kan få det. Derfor får de fleste pensionister ikke tilskud til den glutenfri kost. Konklusionen må derfor være, at § 100 er aldersdiskriminerende.

Foreningen har følgende spørgsmål til ministeren:

1. Hvorfor kan alle cøliaker ikke få dækket deres merudgifter, men kun dem der endnu ikke er fyldt 65 år?
2. Kan en førtidspensionist, der har cøliaki og ikke er fyldt 65 år, få dækket sine udgifter?
Det fremgår ikke længere klart af bekendtgørelsen.

Foreningen gør samtidig opmærksom på, at de pensionister der ikke kan få tilskud efter pensionslovens § 14 heller ikke har mulighed for at få ældrechecken.

Med venlig hilsen

Christian Skavenborg
Dansk Cøliaki Forening

Vejledende merudgift pr. måned til glutenfri diæt gældende fra 1. januar 2009

	Børn i førskolealderen	Børn i skolealderen
Alder og energitrin	1 - 6 år 5900 kJ – 7000 kJ	7 – 18 år 8000 kJ – 11300 kJ
Merudgift pr. måned	674 kr.	934 kr.

	Kvinder				Mænd			
Alder og energitrin	19-30 9200 kJ	31-60 9100 kJ	61-75 8300 kJ	>75 8200 kJ	19-30 11700 kJ	31-60 11400 kJ	61-75 10200 kJ	>75 9400 kJ
Merudgift pr. måned	959 kr.	907 kr.	796 kr.	760 kr.	1196 kr.	1083 kr.	956 kr.	833 kr.

Beregningen er baseret på beregningen fra januar 2008 og pristalsreguleret pr. 30.09. 2008

Ovenstående beregninger og takster er vejledende, da der kan være store individuelle forskelle på specielt børns og meget aktive personers energibehov.

De vejledende merudgifter tager udgangspunkt i Forbrugerstyrelsens anbefalinger for normal kost efter "kostcirklen" samt de Nordiske Næringsstof-anbefalinger fra 2004. Der er desuden taget hensyn til de forskellige aldersgruppers kostvaner.

De anførte priser er indhentet fra Danmarks Statistik, opgjort september 2008, samt et gennemsnit af indsamlede priser for færdigbagt brød m.m. fra danske butikker og leverandører i oktober 2008. I merudgiften er indregnet svind, porto, transport samt ude arrangementer.

Der anbefales et tillæg på 100 kr. pr. mdr. på merudgiften det første år efter, at diagnosen er stillet, fordi alt er nyt og meget går til spilde. Der vil være meget, der ikke falder i en cøliakikers smag, men da udbudet ikke er stort må de prøve sig frem.

Merudgiftsberegningerne kan hentes på nettet: www.coeliaki.dk eller rekvireres hos Dansk Cøliaki Forening på tlf.: 70 10 10 03 eller på e-mail: post@coeliaki.dk

MERUDGIFTER VED OVERHOLDELSE AF

Laktosefri diæt i forbindelse med cøliaki.

Der er en del med cøliaki der resten af livet bliver ved med at være intolerant overfor mælk, og for at få dækket sit behov for calcium er det nødvendigt med et alternativ til mælk. Dette gør at merudgiften til f. eks sojamælk er stor, for alle disse spec. mælk er dyre, gennemsnits priser er 20,95 kr., og set i forhold til prisen for alm. mælk som er på 7,30 kr. giver det en merudgift på 13,65 kr. for en liter.

Da personer med intolerance kan spise skærest er anbefalingen, et glas sojamælk ca. 2,5 dl. om dagen, og det bliver til 2,5 x 30 dage, hvilket giver 7,5L. om mdr. Merudgiften for en mdr. vil være 13,65 kr. x 7,5L = **102,37 kr.**

KOMMENTARER TIL MERUDGIFTSBEREGNING 2009:

Dataindsamling: (normalkost)

Danmarks Statistik har leveret gennemsnitspriser (september 2008) for rugbrød, franskrød, rundstykker (boller) Gennemsnitspriserne på disse brødtyper er steget siden november 2007. Øvrige brødtyper, kager og pasta er gennemsnitspriser fra henholdsvis en discountbutik, dagligvareforretning og et supermarked.

Cøliakidiæt: Gennemsnitspriser fra Specialbageriet i Kværndrup, helsekostforretning samt Allergikost (netkøb).

Al brød er færdig bagt og enten frisk eller frosen. Pastaen er tørret, rå vægt.

Beregning:

Energibehov er beregnet ud fra referenceværdier for energiindtag hos børn i forskellige aldersgrupper samt energiindtag hos grupper af voksne med moderat og lav fysisk aktivitet. (kilde Ankerhus råvaretabel, 2002)

Mængder på mørkt og lyst brød (incl. brød som tilhører eller ingrediens til den varme mad i form af fløte, burgerboller, pitabrød og pizzabunde) er ud fra de anbefalede brødmængder i "kostcirklen" fra Forbrugerstyrelsen. Ligeledes er mængden af det mørke brød (grovbrødet, rugbrødet) opprioriteret p.g.a. højere næringsstofindhold – især kostfibre, og følger dermed også de officielle anbefalinger. Morgenmadsprodukterne müsli og havregryn er medtaget i varierede mængder tilpasset de forskellige aldersgrupper.

Der er ingen officielle anbefalinger på mængder af **kage, kiks og pasta**, så her har jeg for pastas vedkommende vurderet ud fra de enkelte aldersgruppers kostvaner samt set på indtagne mængder i Levnedsmiddelstyrelsens undersøgelse "Danskernes kostvaner 2000/2001". Mængden af kage og kiks har jeg ud fra sundhedsmæssige betragtninger sat noget lavere end kostundersøgelsens tal og i gennemsnit givet kage 1 gang om ugen.

Tillæg til beregning:

Svind: 20% for børn under 4 år, 10% for øvrige

Porto: Gennemsnitlig 2 bestillinger pr. md., (porto pr. 1.1. 2009 højst 5kg = 75,00,- og højst 10 kg til 100,00 kr). Desuden er der lagt et mindre beløb på til evt. leveringsomkostninger og privat transport. Beløbet svinger lidt afhængig af forskelle i indkøbsmængden for børn og voksne.

Arrangementer uden for hjemmet: 43,00 kr. pr. md. for alle uanset alder.

Kostfibertilskud: Brødprodukter i normalkosten bidrager med ca. halvdelen af kostfibre i en dagskost, og for f.eks. en kvinde mellem 19 og 60 år betyder det et kostfiberindtag fra brød alene på ca. 14 g. (Anbefalet mængde kostfiber er 3 g pr. 1000 kJ undtagen for børn under 2 år).

Almindelige glutenfri brødprodukter uden nogen speciel fiberberigelse giver kun ca. 6 g kostfibre i den samme dagskost. Der er derfor valgt et tillæg til daglig indtagelse af nødder og frø på mellem 5 og 25 gram afhængig af alder og indtaget kJ mængde. Foruden en mindre mængde kostfibre vil nødder og frø også tilføre vigtige vitaminer og mineraler. Hvis man desuden prioriterer det mørke brød og ellers spiser efter anbefalingerne kan man lettere få tilstrækkeligt med kostfibre.

Der er ikke medregnet tidsforbrug samt el i beregningen